

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 409/2023
20.11.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријешевић, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ненад Вуковић, адвокат из ..., против туженог „Delhaize Serbia“ доо Београд, чији је пуномоћник Милош Радојевић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, враћања на рад и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4814/21 од 06.12.2021. године, у седници одржаној 20.11.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4814/21 од 06.12.2021. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П1 260/15 од 13.11.2020. године, ставом првим изреке, дозвољено је преиначење тужбе тужиоца проширењем захтева за накнаду штете и истицањем захтева за уплату доприноса фондовима учињено поднеском тужиоца од 29.10.2020. године. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи као незаконито решење туженог о отказу бр. .. од 29.12.2014. године и да се обавезе тужени да тужиоца врати на рад. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му на име накнаде штете због изгубљених зарада за период од 29.12.2014. године закључно са 24.07.2020. године, исплати износ од укупно 1.889.591,63 динара у појединачним износима и са законском затезном каматом почев од доспелости сваког појединог износа до исплате, како је то ближе наведено у том ставу изреке. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да у име и за рачун тужиоца уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду ПИО - Филијала Београд, доприносе за здравствено осигурање Републичком фонду за здравствено осигурање - Филијала Београд, доприносе за случај незапослености

Националној служби за запошљавање - Филијала Београд и то на износе из става трећег изреке првостепене пресуде, за период од 29.12.2014. године закључно са 24.07.2020. године. Ставом петим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка. Ставом шестим изреке обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 348.750,00 динара, са законском затезном каматом од дана наступања извршности пресуде до исплате. Ставом седмим изреке, одбијен је као неоснован захтев туженог за исплату законске затезне камате на износ досуђених трошкова за период од дана доношења пресуде до дана наступања њене извршности.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 4814/21 од 06.12.2021. године, ставом првим изреке потврђена је првостепена пресуда у ставовима другом, трећем, четвртм, петом и шестом изреке и жалба тужиоца у овом делу одбијена као неоснована. Ставом другим изреке, одбачена је као недозвољена жалба тужиоца изјављена против става седмог изреке првостепене пресуде. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиоца да се обавезе тужени да му плати трошкове другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Тужени је дао одговор на ревизију, уз захтев за накнаду трошкова.

Испитујући побијану одлуку у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 10/23), Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем туженог бр. .. од 29.12.2014. године тужиоцу је отказан уговор о раду раду од 15.05.2012. године (са анексом од 10.09.2014. године), с позивањем на чланове 179. став 2. тачка 5. и 192. Закона о раду и члан 52. став 2. тачке 5. Колективног уговора (КУ) туженог, због учињене повреде радне обавезе дана 25.09.2014. године „нецелисходно и неодговарајуће коришћење средстава за рад“ (члан 53. став 1. тачка 10. КУ) и проузроковање материјалне или нематеријалне штете послодавцу без обзира на вредност (члан 53. став 1. тачка 25. КУ), тако што је радећи на пословима магационера у Одељењу велепродаје 4. у малопродајном објекту Темпо ..., управљао високодохватним виљушкарском неприлагођеном брзином, ударивши прво у теретна колица којим је управљао запослени ББ, а затим је истим средством за рад ударио у зид близу магацинских врата објекта, чиме је неодговорно користио средства за рад и проузроковао послодавцу материјалну штету. Доношењу решења претходило је упозорење туженог бр. .. од 28.10.2014. године о постојању разлога за отказ уговора о раду тужиоцу, које је тужилац примио истог дана, у коме је детаљно описан начин повреде радне обавезе коју је учинио, уз достављање видео снимка са сигурносне камере о догађају од 25.09.2014. године, фотографије оштећења, изјаве запосленог ББ од 25.09.2014. године

и изјаве менаџера програма прехране ВВ од 25.09.2014. године). Тужилац се 25.09.2014. године изјаснио на упозорење.

Из исказа саслушаних сведока и прегледа видео камере догађаја утврђено је да је тог дана тужилац возио виљушкар брзином која није била прилагођена датим околностима, с озбиром на то да је виљушкарком обишао потрошача са колицима, а након тога при покушају уласка у магацински простор ударио у теретна колица којим је управљао други запослени, а затим и у зид магацинских врата (на коме су видљива оштећења у виду напуклина), чиме је угрозио и безбедност потрошача. Том приликом лименке са кока колом које је превозио тај запослени (сведок ББ) пале су са теретних колица, а њихов садржај се расуо по поду иако је менаџер програма прехране ВВ више пута упозоравао виљушкарите због тога што не користе ланце ради обезбеђења простора у коме раде и због брзине коју користе у току обављања посла, па и тужиоца (који је био обучен за безбедно руковање са ручним електричним виљушкарком). Вештачњем је утврђено да изгубљена зарада тужиоца од 01.12.2019. године до 24.07.2020. године износи 1.889.591,63 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су применом одредаба чланова 179. став 2. тачка 5., 180. и 191. Закона о раду одбили захтев тужиоца за поништај решења о отказу уговора о раду од 20.04.2016. године, враћање на рад и накнаду штете због изгубљених зарада за утужени период, као и за уплату тражених доприноса на тражене износа на име накнаде штете јер је тужилац својом кривицом учинио повреде радних обавеза које су му стављене на терет.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су на утврђено чињенично стање правилно применили материјално право.

Одредбом члана 179. став 2. тачка 5. Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/05 ... 75/14), прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђене општим актом, односно уговором о раду.

Колективним уговором туженог од 27.08.2014. године, чланом 52. став 2. тачка 5. прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду који својом кривицом учини повреду радне обавезе, између осталог, и ако учини другу повреду радне обавезе утврђену чланом 53. став 1. међу којима су „нецелисходно или неодговорно коришћење средства за рад“ (тачка 10.) и „проузроковање материјалне или нематеријалне штете послодавцу без обзира на вредност“ (тачка 25.).

Имајући у виду наведено, по оцени Врховног суда, правилан је закључак нижестепених судова да су се у радњама тужиоца стекла обележја повреде радне обавезе из члана 53. став 1. међу којима су „нецелисходно или неодговорно коришћење средства за рад“ (тачка 10.) и „проузроковање материјалне или нематеријалне штете послодавцу без обзира на вредност“ (тачка 25.) учињене кривицом туженог који је и раније био опомињан због управљања средством за рад неприлагођеном брзином и услови за отказ уговора о раду из члана 179. став 2. тачка 5. Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/05 ... 75/14). Стога му је предметним решењем туженог од 29.12.2014. године законито престао радни однос. Пре отказа уговора о раду, тужени

послодавац је тужиоца писаним путем упозорио на постојање разлога за отказ, у складу са обавезом из члана 180. Закона о раду. Како је тужиоцу законито престао радни однос, то нема основа да буде враћен на рад код туженог у смислу члана 191. Закона о раду и да му тужени накнади штету због изгубљених зарада у утуженом периоду.

Супротно наводима ревизија у конкретном случају није повређена процедура давања отказа. У достављеном упозорењу (које је претходило доношењу предметног решења) тужени се на околност учињене повреде радне обавезе уз позивање, између осталог, и на фотографију насталог оштећења, које је тужилац имао прилике да прегледа, као и видео снимак, супротно није доказао, а чињеница да је видео евентуално нејасан, није овде од утицаја јер су нижестепени судови оценом и других изведених доказа несумњиво утврдили да је тужилац извршио повреду радне обавезе која му је стављена на терет.

Остале ревизијске наводе Врховни суд оцењује неоснованим, зато што се њима посредно указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, што на основу члана 407. став 2. ЗПП није дозвољен ревизијски разлог.

Из наведених разлога, Врховни суд је на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке.

Захтев туженог за накнаду трошкова за састав одговора на ревизију одбијен је као неоснован јер нису били потребни за вођење ове парнице, у смислу члана 154. став 1. ЗПП.

На основу члана 165. став 1. ЗПП одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Мирјана Андријашевић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић